

INKOMNA MOTIONER INKLUSIVE STYRELSENS YTTRANDE

Motion nr 1: Utveckling av banktjänster

Under det senaste året har storbankerna fått mycket dålig publicitet för sina höga avgifter, slarviga kreditgivning, behovet av statligt stöd i form av flera hundra miljarder i lånegarantier, sin aggressiva och giriga utlåning i Baltikum osv.

Detta tycks inte JAK Medlemsbank ha förmått dra fördel av. Åtminstone märks inte JAK nämnvärt mer i medierna. Antalet medlemmar ökar inte mer än vanligt. Samma med in- och utlåningen. Tvärtom tycks JAK Medlemsbank stagnera. Vi har en uppfattning om, vad detta beror på. Vår önskan är, att JAK utvecklas betydligt bättre, än som sker för närvarande.

Vi bor i Skattungbyn, den ort i landet som har den högsta andelen JAK-medlemmar av befolkningen. Hos oss är JAK och dess banksystem inget man behöver förklara. Alla vet, och är väl förtrogna med den räntefria ideologin. Det är ett resultat av en medveten och långvarig strategi: att sprida information om räntefri ekonomi i syfte att värva medlemmar. Men även här i Skattungbyn tycks intresset för JAK stagnera. Man är medlem i JAK, men väljer ändå att göra sina affärer i andra banker. Man säger gång på gång: ”JAK:s ideologi tilltalar mig mycket, men dess tjänster är alltför begränsade. Jag skulle vilja ha JAK som enda bank, men eftersom JAK inte är en helservicebank, går det inte”.

De skäl som finns för att söka sig till de andra bankerna, är alltså att JAK inte kan ge den bankservice till fysiska och juridiska personer som behövs. Tydligt uttryckt: JAK är en bank med en mycket bra ideologi, men med en dålig uppsättning av tjänster. Man skulle kunna säga, att JAK pratar om räntefrihet, men praktiserar inte den fullt ut.

Vi föreslår därför att stämman beslutar att uppdra åt styrelsen:

- att snarast införa möjligheten att betala räkningar av alla slag via JAK, att snarast införa ett system för uttag av kontanter, att omedelbart införa tjänsten kontokredit, samt att upprätta en detaljerad plan för den övriga utvecklingen av banktjänster inom JAK.

Skattungbyn 2009-06-08

*Jan-Åke Blomqvist
medlem nr 381*

*Kåre Olsson
medlem nr 370*

Styrelsens yttrande

Motionärernas önskemål ligger helt i linje med styrelsens ambitioner för den närmsta tiden. Möjligheten att betala räkningar av alla slag kommer att vara på plats under året. Kontokredit ligger på listan över tjänster som vi överväger att genomföra så snart den nya låneintäktsberäkningen är på plats, vilket beräknas ske till årsskiftet 2011. Den enda tjänst som JAK sannolikt inte kan erbjuda inom kort är uttaget av kontanter. Det dyker dock snart upp lösningar på området i form av ”förbetalda” kort vilka vi tror kan passa. På så vis skulle pengar kunna tas ut i livsmedelsbutiker och kontantbehovet därmed tillfredsställas.

Styrelsen föreslår därmed stämman att anse motionen **besvarad**.

Motion nr 2: Att berätta om JAK Medlemsbank

I olika sammanhang säger vi att JAK Medlemsbank vill verka; ”för en rättvis ekonomi”. Det är ett uttryck som är oklart eftersom ordet rättvis kan tolkas olika beroende på vem som säger det och vad då personen egentligen menar.

Jag anser att vi ska poängtera att vi är en bank som baseras på en solidarisk princip omsatt i praktiken. Vi vill att denna solidaritet även bör gälla i samhället i övrigt. Vi borde alltså ha följande slogan:

JAK Medlemsbank, för en solidarisk ekonomi

Vi säger också att JAK är en bank utan ränta. Det är dessvärre ett felaktigt påstående. Vi ger inte ränta på inlånade pengar men vi tar ränta på pengar som lånas ut.

Den matematiska definitionen av ränta är följande:

$$\text{RÄNTA (kr)} = \text{RÄNTESATS (\%)} \times \text{BELOPP (kr)}$$

Då vi beräknar låneavgiften används denna formel. Enligt senaste förslag ska räntesatsen sättas till 2,5 % på lånebeloppet då man beräknar avgiften. Avgiften är således per definition ränta. Däremot varierar inte denna ränta med det minskade lånebeloppet då lånet amorteras. Avgiften är densamma under hela lånets löptid.

Sättet att beräkna avgiften kan redovisas gentemot Finansinspektionen som vill att vi redovisar det som kallas effektiv ränta. Men det ska inte göras gentemot allmänheten. Om vi gör det blir vi inte trovärdiga då vi hävdar att vi är en bank utan ränta. De flesta människor kan nämligen inte skilja på räntesats och ränta. Det tar tid att förklara skillnaden och det är inte säkert att man lyckas och det betyder att vi ska undvika att försöka förklara det. Eller som Ingemar Stenmark sade om en reporter som enträget ville veta varför Ingemar var så bra:

”He int lätt å förklar för en som int begrip. He tar inte bara tid, det är drygt också”

Det räcker med att vi säger att en låntagare betalar en fast avgift för lånet.

Jag yrkar nu att

- stämman ger styrelsen i uppdrag att överväga ändring av vår slogan till den som har föreslagits i motionen.
- stämman ger styrelsen i uppdrag att rekommendera alla aktiva och även andra medlemmar att inte redovisa sättet att beräkna avgiften utom då någon absolut vill veta det.

Skandör 2009-12-14

Göran Hjort

medlem nr 65624

Styrelsens yttrande

Motionären önskar att styrelsen överväger att ändra JAKs slogan till "JAK Medlemsbank, för en solidarisk ekonomi" samt att alla aktiva i JAK undviker att redovisa sättet på vilket vi beräknar låneavgiften, då den kan uppfattas som en ränta.

I JAKs kommunikationsstrategi finns följande slogan som ska visa på hur vi i JAK ser på betydelsen av rättvis ekonomi:.

”Rättvis ekonomi genom:

- * Idéburet sparande
- * Ansvarsfull utlåning
- * Samverkan”

Styrelsen anser att vi på detta sätt visar vi att vi är en bank som baseras på en solidarisk princip, något som också kommer till uttryck i vår värdegrund i reglementet. Vi anser inte att JAK ska ändra slogan enligt motionärens förslag.

Att rekommendera alla medlemmar att inte redovisa sättet på vilket vi beräknar vår avgift ser vi inte som en framkomlig väg. I en medlemsbaserad organisation är öppenheten och tydligheten viktig. Istället för att undvika att redovisa vårt sätt att beräkna avgiften tror vi att krutet bör läggas på att betona att det är tack vare att vi inte betalar någon inlåningsränta som vi kan kalla oss räntefria. Vi vill fortsätta att kalla oss en räntefri bank men tycker att det vore önskvärt att också definiera vår syn på ränta. Styrelsen har för avsikt att genom diskussion i medlemsorganisationen under året ta fram en definition som förslagsvis kan komma att inkluderas i reglementet.

Styrelsen föreslår därmed stämman att **avslå** motionen.

Motion nr 3: Angående utvärdering av medlemsstrategin

JAK har en mycket väl utvecklad medlemsstrategi som i mångt och mycket fungerar väl. Trots det kan vi se att de nyckeltal som man har ställt upp för att se om strategin fungerar (antal medlemmar, antal unga medlemmar, andel medlemmar av befolkningen, andelen aktiva medlemmar, antal LA, antal deltagare i riksarrangemang, antal aktiviteter i LA) stagnerar eller t.o.m. sjunker.

Vid senaste presentationen av medlemsstatistiken (januari 2010) fick vi klart för oss att andelen medlemmar som avslutar sitt medlemskap är stort. Lika stort som andelen nya medlemmar. Det kan inte fungera i en förening som har som mål att vara ett reellt alternativ till de kommersiella bankerna och som vi få ett ökat inflytande i samhällsdebatten.

Vi anser inte att medlemsstatistiken blivit tillräckligt analyserad för att man ska kunna dra några slutsatser. Viktigt är dock att vi tar konsekvenserna av att statistiken är dålig och utifrån detta förändrar vår medlemsstrategi.

Andelen aktiva medlemmar är ett dåligt nyckeltal om man inte regelbundet avför de medlemmar som är inaktiva. Vem som ansvarar för detta förblir oklart. För IMS-gruppen finns inga incitament för att avföra inaktiva medlemmar då statistiken ser bättre ut med dem kvar. För LA finns heller ingen anledning att stryka inaktiva medlemmar. Hur stor denna uppblåsta ballong är, vet ingen idag.

Andelen aktiva medlemmar **skulle kunna vara** ett utmärkt nyckeltal. Om det var sant. Det är nämligen ett nyckeltal som inte bara visar kvantitet, utan även kvalitet. Vi vill därför ha det kvar bland nyckeltalen.

Ett annat nyckeltal som skulle vara intressant att se, är andelen aktiva medlemmar som **FÖRBILIR AKTIVA**. Idag premieras nya medlemmar och nya aktiva medlemmar. Man skriver uttryckligen i strategin att:

”Ett resultat är att JAK hela tiden får fler lokalt ideellt aktiva medlemmar. De som tröttnar respekteras, men ingenting faller eftersom det hela tiden finns nya som vill vara med och utgöra stommen i JAK:s idéspredning.”

Den här skrivningen gör det enkelt att förklara avhopp med att medlemmen "tröttnat". Hon/han kanske har "gått vidare" i livet. Man undersöker inte närmare vad avhoppet beror på, utan tar det som ett naturligt steg.

För flera år sedan lade Daniel Hedin, Jämtland, en motion i just detta ämne; att undersöka varför medlemmar valde att INTE längre vara aktiva. Tyvärr så blev frågan, som vi ser det, missförstådd av stämman som valde att ändra formuleringen. Detta fick till resultat att själva kärnfrågan i motionen blev förfelad. Den här motionen är ett försök att åter igen lyfta frågan.

Särskilt i dessa åtstramningstider anser vi det extra viktigt att vi verkligen satsar resurser på det som mest effektivt ger kunniga medlemmar. Även de som väljer att endast vara "kunder" ska vara så insatta i JAK:s verksamhet att vi förhindrar att medlemmarna känner sig besvikna och hoppar av.

Vi yrkar att:

- styrelsen undersöker den VERKLIGA andelen aktiva medlemmar och rapporterar resultatet till stämman
- styrelsen undersöker VARFÖR medlemmar väljer att inte längre vara aktiva och rapporterar resultatet till stämman
- styrelsen analyserar medlemsstatistiken och utifrån detta utvärderar medlemsstrategin och rapporterar resultatet till stämman

Jättendal 2010-01-12

Petra Modée

JAK norra Hälsingland

medlem nr 15555

Hudiksvall 2010-01-12

Ewa Ahari

JAK norra Hälsingland

medlem nr 45430

Styrelsens yttrande

Styrelsen instämmer med motionärerna om att det är viktigt att vi håller oss uppdaterade på utvecklingen av antalet aktiva och hur våra aktiviteter och strategier fungerar. Att exakt mäta antalet aktiva är dock svårt. Vad innebär det att vara aktiv? Vi vet att det finns många som aktivt sprider JAKs budskap, men som av olika anledningar inte är kodade som aktiva i våra system. Centralt gör vi ingen bedömning av vem som är aktiv, men vi har satt upp ett antal kriterier för vilka som *kodas* som aktiva. De som har något förtroendeuppdrag kodas automatiskt som aktiva och avförs när de inte längre har kvar sitt uppdrag. De som går JAKskolan kodas om de inte fransäger sig, de får information om det vid två tillfällen under kursen. Därutöver kodas de som lokalavdelningarna anser vara aktiva. Bedömningen av vilka det är varierar. Vi har inte upplevt att någon lokalavdelning har velat "blåsa upp sig" genom att felaktigt visa att man är fler aktiva än man faktiskt är. Styrelsen anser alltså att nuvarande statistik visar den verkliga andelen aktiva så långt det är möjligt. Förra gången frågan om utredning var uppe tyckte styrelsen att det skulle vara mer intressant att fokusera på framgångsfaktorer, något vi fortfarande håller fast vid. Vi kan dock tänka oss att göra en kompletterande undersökning i enlighet med yrkande två. Vi vill dock understryka att det är viktigt att inte skuldbelägga medlemmar som av olika anledningar inte vill vara kodade som aktiva.

Att analysera medlemsstatistiken och utvärdera medlemsstrategin ligger redan på styrelsens att-göra-lista för året och är inplanerat till styrelsens strategimöte i augusti. Styrelsen föreslår därmed att det tredje yrkandet ska anses vara besvarat.

Styrelsen föreslår därmed stämman:

- att **avslå** motionens första yrkande,
- att **bifalla** motionens andra yrkande,
- att motionens tredje yrkande ska anses vara **besvarat**.

Motion nr 4: Angående ändamålsparagrafen

JAK har över tid förändrats på många sätt. Vi har vuxit både i antal medlemmar och geografiskt, och bankverksamheten har professionaliserats. Då vi tog steget till att bli en ”riktig” bank, med banktillstånd, förändrade vi också vår ändamålsparagraf. Syftet var att inte göra Finansinspektionen osäkra på vad vi var för slags organisation; vi ville ju bli godkända och få bankklotj. Nu har det gått över tio år sedan den dagen och Finansinspektionen är väl medveten om våra fördelar och nackdelar, våra förtjänster och brister. Vi tror inte att den uppfattningen förändras om vi återtar vår ursprungliga ändamålsparagraf.

Vad är då meningen med att ta tillbaka den ursprungliga ordalydelsen? ”Det är ju bara ord.” För de medlemmar som är nya har det dock en viktig betydelse, då vårt ursprungliga ändamål och syfte aldrig har förändrats för de medlemmar som varit med länge. Det är mer ärligt att skriva ut det som var och fortfarande är ändamålet med föreningen.

Vi är inte bara en bank. Vi är en förening som har som mål att förändra samhället i en mer rättvis riktning genom att arbeta för att räntan försvinner. Det står visserligen i vårt Reglemente, men vi vill förtydliga den skrivningen genom att lägga in den på sin ursprungliga plats; i ändamålsparagrafen.

Vi yrkar därför att:

- 2 § i stadgarna för JAK ändras tillbaka till följande lydelse (som den hade innan vi blev medlemsbank):

”§ 2 ÄNDAMÅL OCH VERKSAMHET

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom:

- att sprida information om räntefri ekonomi,
- att utan vinstsyfte bedriva in- och utlåningsrörelse med målsättningen att främja ett genomförande av räntefri finansiering.

Verksamheten ska bedrivas så kostnadseffektivt som möjligt. Föreningens utveckling och oberoende bör säkras genom en tillräcklig kapitalbildning.

Föreningens verksamhet grundar sig på de kooperativa idéerna med demokrati och ideellt arbete som viktiga inslag.

Föreningen är partipolitiskt och religiöst obunden.”

Jättendal 2010-01-12

Petra Modée

JAK norra Hälsingland

medlem nr 15555

Hudiksvall 2010-01-12

Ewa Ahari

JAK norra Hälsingland

medlem nr 45430

Delsbo 2010-01-12

Pia Petra Nygårds

JAK norra Hälsingland

medlem nr 10853

Styrelsens kommentar

Motionärerna vill i ändamålsparagrafen göra en ändring så att "att sprida information om räntefri ekonomi" skrivs före "att utan vinstsyfte bedriva bankverksamhet med målsättningen att främja ett genomförande av räntefri finansiering". Styrelsen ser ändringen som redaktionell

och kan därför tänka sig att göra en sådan förändring. Att ändra i stadgarna medför dock kostnader som vi inte finner försvarbara för en sådan marginell förändring. Vi vill därför uppmana stämman att besluta att stadgeändringen sker vid tillfälle då vi har ytterligare stadgeändringar som ska göras.

Styrelsen föreslår stämman att **bifalla** motionen med tillägget
- att stadgeändringen sker vid tillfälle då ytterligare stadgeändringar ska göras.

Motion nr 5: JAK och framtiden

Till förra årets stämma (och förrförra) motionerade jag (Petra) om att styrelsen skulle avsätta tid och budget för framtidsstrategier vad gäller JAK:s bank- och kommunikationsstrategier. Bakgrunden till detta var att jag var orolig att vi inte prioriterar utvecklingsarbetet tillräckligt mycket. Styrelsens svar på min motion (år 2008) var att både styrelsen, personalen och de aktiva medlemmarna deltar i en utvecklingsprocess som sker hela tiden och på många olika plan. Styrelsen ansåg med detta att motionen var besvarad och stämman lät sig nöja med det uttalandet.

Stämman 2009, beslutade att ”styrelsen snabbt, brett och tydligt skulle informera om de konkreta förslag som ingår i utvecklingsarbetet i avsikt att underlätta för medlemmarna att praktiskt engagera sig i detta arbete.” Så istället för att arbeta på mål och strategier tog stämman beslut om att styrelsen skulle informera om de konkreta förslag som redan finns ... Jag reserverad mig dock mot beslutet:

"Jag menar att stämman inte ser allvaret bakom min motion. En stor organisation kan inte överlåta ansvaret för att ett utvecklingsarbete sker på den enskilde medlemmen. Jag efterfrågar ett större ansvar från styrelsen och ledningen för JAK för att ett aktivt och framåsyftande utvecklingsarbete sker. Utskottets tillägg är inte tillräckligt utan riskerar endast att invagga föreningen i en falsk trygghet."

Under året som gått har vi blivit varse att klimatkrisen, den ekologiska krisen, den finansiella krisen och den ekonomiska krisen har nått sådana proportioner att även politiker, media och allmänheten har börjat förstå allvaret. Politiskt har man reagerat och även ekonomerna har svängt i sina bedömningar. Det här är antagligen inledningen till den omställning som UtvD (på sin tid) varnade för och ville att JAK skulle förhålla sig till.

I det här läget är det otroligt viktigt att vi har en övergripande beredskap och förståelse för hur vi som organisation på bästa sätt ska bemöta en föränderlig omvärld. Motionärerna är oroliga för att omorganisationen har försämrat utvecklingsarbetet och nu börjar läget bli så akut att alla inom JAK måste involveras på ett helt annat sätt än vad som tidigare skett.

Året som gått har gjort oss ännu mer oroliga för var vi kommer att stå om 10 år. Under förra året avskaffades tjänsten som utvecklingsdirektör (UtvD). Istället sas det på stämman att Oscar Kjellberg kommer att ägna en stor del av sin arbetstid åt utvecklingsfrågor, men att ansvaret numera ligger på VD. Vi har, som enskilda medlemmar, inte märkt av att JAK har arbetat med utvecklingsfrågorna under året som gått. Vi har förstått att Oscar haft andra arbetsuppgifter som varit prioriterade. Dock ligger ansvaret för utvecklingsarbetet kvar på VD och styrelsen.

Motionärerna är fortfarande oroliga för att JAK som bank och förening kanske inte existerar (eller är på tillbakagång) om 10 år, om vi inte omedelbart påbörjar arbetet med våra visioner för JAK.

Vi yrkar därför:

- att styrelsen initierar arbetet med både föreningens och bankens visioner för framtiden (hur vi vill att JAK ska se ut om 5-10 år), övergripande mål och strategier för att nå dem,
- att de diskussionerna förs med medlemmarna, via lokalavdelningar (där så finns).

Jättedal 2010-01-12

Petra Modée

JAK norra Hälsingland

medlem nr 15555

Hudiksvall 2010-01-12

Ewa Ahari

JAK norra Hälsingland

medlem nr 45430

Styrelsens kommentar

Vi tar i styrelsen det som händer i vår omvärld på största allvar. Framtiden och JAKs utveckling diskuteras på varje styrelsemöte eftersom de flesta av våra frågor är av strategisk art. Under föregående år har tankarna konkretiserats vad gäller såväl en bankstrategi med underliggande kreditstrategi och kommunikationsstrategi. Detta arbete fortsätter kontinuerligt och blir aldrig ”färdigt”. Vår målsättning är att dessa strategier ska vara väl förankrade i medlemsorganisationen. Motionärernas önskan om att alla medlemmar ska vara en del i denna process genom sin lokalavdelning ligger därmed helt i linje med styrelsens syn på hur arbetet ska gå till. Under 2010 kommer vi att påbörja arbetet med en strategi för föreningen. Syftet med denna är att svara på de angelägna frågeställningar som motionärerna tar upp. Alla intresserade medlemmar kommer att bjudas in att delta i den processen.

Styrelsen föreslår därmed stämman att anse motionen vara **besvarad**.

Motion nr 6: Avskaffa utskotten på stämman

Avskaffa utskotten vid årsstämmorna i nuvarande form. Först sitter vi utskotten och diskuterar några motioner och kommer fram till ett beslut. Sedan diskuteras motionerna i plenum igen före vi går till beslut. Många missar en massa motioner utan om alla hade behandlas i plenum.

Vet inte om detta var den ursprungliga idén bakom utskotten på årsstämmorna, vi praktiserar nu? Missförstå mig inte att utskott kan vara bra, men icke på en årsstämma.

Jag yrkar

- att årsstämman avskaffar utskotten i nuvarande form, om inte uppmanar jag styrelsen att utreda formen för utskott.

Hässelby

Kåre Saether

medlem nr 19662

Styrelsens yttrande

Styrelsen anser att det är viktigt att alla medlemmar från en chans att prova sina åsikter i mötet med andra, diskutera och ta ställning innan beslut. Plenumdiskussioner vet vi gynnar personer som vågar stå upp inför alla och hålla anföranden. Diskussionen i plenum blir också

ofta en debatt där det inte finns mycket utrymme till att lyssna och skapa förståelse. Därför har vi utskott i mindre grupper där alla har större chans att komma till tals.

Styrelsen arbetar sedan förra stämman med att utveckla formerna för demokratin inom JAK. Vårt förslag kommer att presenteras under årets stämma och innehåller bland annat en annan beredningsprocess än dagens utskott.

Styrelsen föreslår därmed stämman att **avslå** motionen.

Motion nr 7: Ansvarig utlåning

I miljödebattens spår har en diskussion kring bankernas ansvar vid utlåning startat. Vilket ansvar har egentligen bankerna för den miljöförstöring som sker på fabrikerna? Vilket ansvar har bankerna för att marker skövlas och arbetare utnyttjas?

Nu är det kanske inte JAK som står för några stora investeringar bland de företag som pekats ut, men om JAK har företag och organisationer som målgrupp för utlåning så kan det förr eller senare inträffa att det, indirekt, är JAK, som utlånande bank, som är ansvarig för de utsläpp och den negativa påverkan som företag och organisationer har på omgivningen.

JAK lånar inte ut sina egna pengar – utan spararnas. Därför är det oerhört viktigt för vår trovärdighet att vi verkligen kan visa hur vårt etiska förhållningssätt avspeglar sig i bankverksamheten. Som det är idag har inte spararna någon annan möjlighet att stötta projekt som de själva anser etiska, än att skänka sparpoäng till stödsparprojekt. Det är dock inte tillräckligt. En sparare som tänker använda sina sparpoäng själv, ger ändå möjlighet, via sina insatta pengar, för banken att låna ut till andra. Vilka dessa andra är, har spararen ingen aning om. Inte heller kan hon påverka till vem som dessa pengar lånas ut. Frågan har ställts av andra: är JAK en etisk bank? Och varken styrelsen eller medlemmarna kan idag ge ett tillfredsställande svar. Vi har inga regler för vilka verksamheter vi lånar ut till.

Jag vill att JAK ska stå ut i finansvärlden som ett etiskt alternativ. Jag vill att JAK tar lärdom av vad Ekobanken gjort. De lånar ut till juridiska personer, men ställer samtidigt krav på verksamheten. Detta har man hävdats inom JAK är omöjligt p.g.a. banksekretessen. Ekobanken har gjort det. Så varför inte vi? Banksekretessen kan avtalas bort, det är ingen hemlighet. Dock har man hittills i JAK valt att bortse från den möjligheten. Till nu.

Jag yrkar att

- JAK ska ställa etiska krav vid utlåning till juridiska personer.
- Styrelsen utreder hur dessa krav ska vara formulerade.
- Styrelsen återrappporterar till stämman.

Jättendal

Petra Modée

JAK norra Hälsingland

medem nr 15555

Styrelsens yttrande

Styrelsen håller med motionären om att vi som bank har ett ansvar att inte bidra till att marker skövlas och arbetare utnyttjas. Det finns dock ett antal svårigheter vi måste ta hänsyn till om vi skulle ha ändamålsprövning på våra lån. En ändamålsprövning skulle på något sätt utgå från den etik som reglementet ger uttryck för men ett mer konkret regelverk måste först

tas fram för att underlätta för lånehandläggarna. Vid en första anblick verkar det kanske enkelt men det finns många företag som hamnar i gråzonen. Hur ska vi egentligen ställa oss till en bensenmack som bara säljer fossila bränslen men som i dagsläget är viktig för landsbygdens fortlevnad? Om gråzonen blir för stor innebär själva arbetet med att ta fram ett regelverk en stor kostnad som kan visa sig vara orimlig i proposition med vad vi skulle vinna på att ha en ändmålsprovning. Vår utlåning till juridiska personer är väldigt liten i jämförelse med vad vi lånar ut till privatpersoner, där vi alltså inte alls vet var pengarna går. Möjligtvis skulle man kunna ha ett ganska tillåtande regelverk med några få krav som inte är så svår att uppfylla, till exempel att det ska finnas en miljöpolicy etc. Faktum är också att vi redan idag lånar ut till många juridiska personer som själva har tydliga etiska profiler som ligger i linje med vår värdegrund. Styrelsen har ambitionen att lyfta fram dem tydligare, något som skulle gynna både oss och dem. Styrelsen tycker också att det i det här sammanhanget är viktigt att trycka på att vi är en etisk bank i själva vår räntefrihet. Vårt system är etiskt i grunden, något vi tydligare bör lyfta fram.

Vi vill inte att stämman fattar beslut om att JAK ska ställa etiska krav på juridiska personer innan vi vet vad det innebär praktiskt och resursmässigt.

Styrelsen föreslår därför stämman att **avslå** motionen och istället ge styrelsen i uppdrag

- att utreda vad det skulle innebära, praktiskt och resursmässigt, att ställa etiska krav på juridiska personer samt

- att ta fram förslag till andra lösningar för att stärka vår etiska profil.

Motion nr 8: Småföretagandefrämjande åtgärder

Medan de privata lånen når nya höjder så har de små och medelstora företagen svårt att få låna. Vi skulle vilja se ett ökat engagemang från JAK då det gäller småföretagskunder och inte minst kvinnliga sådana. Vilka andra parter på marknaden kan JAK samarbeta med för att t.ex. stärka säkerheter och vad kan JAK göra för att bli företagervänlig? Det skulle vara önskvärt, att det fanns någon på kontoret, som var specialiserad på företagsfrågor.

Vi yrkar

- att stämman ger styrelsen i uppdrag att grundligt utreda frågan om småföretagslån
- att stämman ger styrelsen i uppdrag att sammanställa möjligheterna till småföretagslån i en broschyr
- att stämman ger styrelsen i uppdrag att redovisa sina åtgärder till nästa årsstämma

Hassela den 21 januari 2010

Hassela Invest AB (medlem 77925)

Göran Sandell

Styrelsens yttrande

Styrelsen är medveten om att de problem de nuvarande sparlånen innebär för företag. I vårt arbete med att ta fram en bankstrategi finns redan ambitionen att se över hur vi kan bli mer företagervänliga. En aspekt vi har att förhålla oss till är att ökad andel lån till företag innebär att risken för kreditförluster ökar. En fråga som måste lösas är därför hur ökad risknivå ska hanteras när andelen engagemang i företag ökar.

De betaltjänster i den utvecklade internetbanken som är på väg att lanseras kommer att kunna användas av företagskunder, vilket är ett steg på vägen i den riktning som motionären föreslår. En annan aktuell tjänst är någon form av kontokredit som utreds inom styrelsen. När dessa frågor har behandlats kommer de givetvis att presenteras i broschyrer och på hemsidan. Styrelsen kommer att fortsätta att arbeta i den riktning som motionen föreslår.

Styrelsen föreslår därmed stämman att anse motionen vara **besvarad**.

Motion nr 9: JAK Investerings- och utvecklingsfond för socialt företagande

JAK-banken är en del av den kooperativa rörelsen och bejakar de kooperativa idéerna. De innefattar bl.a. folkbildning, delaktighet, medbestämmande, demokratiska principer, frivillighet, öppenhet, oberoende, samarbete med kooperativa föreningar och en samhällssyn som handlar om att utveckla hållbara och ekologiska lösningar på det lokala planet. Agera lokalt och samarbeta globalt är en god regel.

Det sociala företagandet är en växande sektor i samhället, men är ofta utestängd från den ordinarie kreditmarknaden på grund av att de oftast är uppbyggda efter kooperativa principer, där människan och inte vinstmaximeringen står i centrum

Vid sidan av sitt sparlånesystem skulle JAK inrätta JAK Investerings- och utvecklingsfond för socialt företagande. Fonden ska kunna ge långfristiga räntefria lån till sociala företag som uppfyller vissa kriterier alternativt även erbjuda några amorteringsfria år vid företagsuppstart. Även lån utan eller med reducerad säkerhet ska kunna ges, ev. i samarbete med kreditgarantiföreningar. Fonden finansieras med en liten del av medlemsavgiften, en liten del av låneavgiften och all inkomst av ränta som JAK tyvärr måste dras med.

Det är extra viktigt att i dessa kristider att JAK-verksamheten på inget sätt bärs av ränteinkomster från Riksgälden eller liknande, för då förlorar vi all trovärdighet gentemot omvärlden, som ett räntefritt alternativ.

Vidare kan finansiering sökas från EU, allmänna arvsfonden, stiftelser, donationer, kommunala bidrag mm, även de medlemmar som så önskar kunna binda ett visst sparande till fonden/fonder mot sedvanligt intjänande av sparpoäng och även kunna styra sitt sparande till vissa projekt.

De sociala företag som skulle få lån via fonden måste ha en transparent verksamhet, anamma den kooperativa idén, kunna uppvisa socioekonomiska bokslut, ha en företagsidé som är långsiktigt ekonomiskt bärkraftiga och att merparten av vinsten återgår in i företaget.

Detta skulle generera fler arbetstillfällen i den lokala ekonomin, mer pengar att kunna investera i kulturlivet och skapa en tillväxt som inte mäts i materiell utsugning av våra resurser.

Exempel på sådana sociala företag skulle kunna vara:

- Lokala ekologiska odlare
- Vindkraftskooperativ och andra alternativa energiföretag.
- Bostadskooperativ för äldreboende
- Bospararkooperativ för unga med billigt och miljövänligt byggande
- Alternativa etiska försäkringskassor
- Alternativa pensionsförsäkringsbolag
- Hemtjänst på sitt modersmål
- Social arbetskooperativ och andra arbetskooperativ

- Kooperativ utan gränser.

Det företagen vinner på detta är befrielse från ränteoket. Det JAK gör är att vara delaktig i samhällsutvecklingen mot ett mera solidariskt, rättvist samhälls- och ekonomialternativ.

Vi yrkar därför

- att JAK Medlemsbank utarbetar ett pilotprojekt – JAK Investerings- och Utvecklingsfond för Socialt företagande – i liten skala till att börja med, för att testa idéns bärkraft.

Göteborg

*Harald Kivisrand
medlem nr 17660*

*Anders Kouru
medlem nr 4200*

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärernas åsikter när det gäller hur viktigt det sociala företagandet är samt motionärernas analys att sociala företag kan ha svårt på den ordinarie kreditmarknaden. Vi ser också JAK som en viktig aktör för att utveckla den lokala ekonomin. Medlemmar och andra har idag möjlighet att genom stödspargen sociala företag möjligheter till fördelaktiga räntefria lån hos oss, en möjlighet vi vill lyfta fram än mer. Vi har därutöver samarbete med medlemsägda vindkraftverk, något vi har ambitionen att fortsätta med och utveckla i mån av tid och resurser. I dagsläget har vi dock tyvärr varken resurser för att söka externa medel eller med egna medel bygga upp en fond enligt förslaget.

Styrelsen föreslår stämman att **avslå** motionen.

Motion nummer 10: Blancolån

Blancolånen är begränsade till 100 ksek per hushåll. Detta innebär att då två personer med varsin inkomst gifter sig alt. flyttar ihop, minskar möjligheten till blancolån med hälften – detta helt utan anledning: man får ju inte automatiskt en sämre ekonomi p.g.a. giftermål/samboskap, snarare tvärtom, rent realekonomiskt brukar flera budgetposter tjäna på att man är två, boende, ev. gemensam bil, m.m. Denna begränsning torde alltså vara en kvarlevande tankemiss från då reglerna statuerades, och det är hög tid att detta justeras adekvat.

Jag yrkar följaktligen på

- att JAK ändrar begränsningen av blancolån från ”per hushåll” till ”per person”.

Älvdalen/Idre 2010-01-28

*Åke Näslund
medlem nr 65304*

Styrelsens yttrande

Skälen till att vi idag har en begränsning per hushåll är dels för att sprida risken och dels för att sprida möjligheterna till blancolån på så många hushåll som möjligt. Utrymmet är begränsat och det är en populär produkt, vilket medfört att det oftast är kö till våra blancolån. Att öppna upp för flera blancolån till samma hushåll kan därför medföra att andra inte får något alls. Styrelsen tycker dock att det är en god princip att utgå från varje medlem när vi

erbjuder olika produkter, snarare än hushåll. Styrelsen ser därutöver inte att kreditrisken är så stor att det inte skulle fungera med fler än ett blacolån i samma hushåll.

Styrelsen föreslår stämman att **bifalla** motionen.

Motion nummer 11: Demokratins möjlighet

Bakgrund

Ett problem i den moderna demokratin är minoritetsdiktatur eller majoritetsdiktatur. Minoritetsdiktaturen yttrar sig i att en minoritet kan förhindra att reformer eller idéer genomförs till nackdel för majoritetens behov. Majoritetsdiktatur yttrar sig i att 51 % av medlemmarna kan utsätta 49 % av medlemmarna för beslut som minoriteten känner bryter mot ens egna etiska värderingar.

Under det gångna året har JAK Bankens Riksstyrelse haft flera viktiga uppdrag, dels demokratiförslaget, dels arbetet med BoP (Risk/Ansvar), som båda ska redovisas på stämman 2010. Det som väcker vår motion är avsaknaden under det gångna året av ett tydligt remissförfarande till alla LA (Lokala Avdelningar) i landet i dessa två viktiga frågor.

Möjliga åtgärder

Befrämja samtal om nya lösningar, så att alla parter kan komma till tals. Ingen ensam person eller grupp av människor är i besittning av tillräckliga insikter om vad som bäst gagnar helheten, i detta fall alla JAKs medlemmar.

Ett positivt exempel var när frågan om ersättning för medlemsarvoden för kurser togs upp i ett remissförfarande, där samtliga LA fick yttra sig till JAK Bankens Riksstyrelse. Vi tror att alla LA fick ta del av varandras utlåtanden. Vi kunde upptäcka att andra LA hade hittat idéer vi själva hade missat.

Dessutom leder ett remissförfarande till att fler medlemmar kan komma – och faktiskt kommer – till tals i för JAK viktiga frågor, det vill säga demokratin ökar inom föreningen.

En arbetsgång skulle kunna vara som under frågan om medlemsarvoden:

JAK Bankens Riksstyrelse utarbetar förslag, låter det gå på remiss till LA. Dessa diskuterar och lämnar svar på remissen. Styrelsen tar del av remissvaren och ändrar eventuellt sina förslag utifrån svaren. Om det behövs kan förslaget gå ut på en ny remissrunda. Om inte, kan styrelsen lämna förslaget som proposition på årsmötet och då (troligen) få årsmötets bifall till förslaget. Då skulle det gå fortare att ta beslut under stämman, för som det var sist var vi i stor tidsnöd. Diskussionerna fick inte den tid de behövde. Med mera tid kunde resultaten av samtalen ha blivit ännu bättre.

Vi yrkar

- att JAK Bankens Riksstyrelse inför ett regelbundet remissförfarande till alla LA i alla stora frågor.

Göteborg

*Anders Kouru
medlem nr 4200*

*Elisabeth Askvärn
medlem nr 79881*

*Laila Nilsson
medlem nr 2995*

*Harald Kivisrand
medlem nr 17660*

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärernas ambitioner vad gäller rutinmässigt remissförfarande till lokalavdelningarna och vi arbetar redan med remisser som ett viktigt inslag i förberedelsen för våra beslut. Svarsfrekvensen på remisser har dock varit varierande under åren och många gånger under 50 %.. Motionärerna pekar på en väldigt viktig faktor för en fungerande demokrati. De skriver "Ingen ensam person eller grupp av människor är i besittning av tillräckliga insikter om vad som bäst gagnar helheten, i detta fall alla JAKs medlemmar." Detta är en uppfattning som styrelsen delar och som har legat till grund när vi tagit fram vårt förslag till demokratiskt system för JAK. Som framgår av vår rapport och proposition vill vi skicka ut förslaget till alla lokalavdelningar för diskussion under kommande år. En annan fråga som just nu är på remiss till lokalavdelningarna är den nya låneintäktsberäkningen.

Styrelsen föreslår därmed stämman att anse motionen vara besvarad.